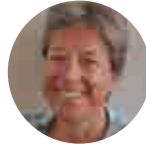

Naam Nicole van Berkel
Functie adviseur Maatschappelijk
Verantwoord Opdrachtgeven en
Inkopen
Organisatie F-Fort

Naam Jordie van Berkel-Schoonen
Functie directeur/eigenaar
Organisatie F-Fort
Ook co-auteur van het 'Inkoop in
Strategisch Perspectief'

Naam Erica Goedhart
Functie onderzoeker
Organisatie Hogeschool van
Amsterdam
Ook co-auteur van het 'Het
Inkoopmodellenboek'

KOM IN ACTIE MET HET IMPACT KOMPAS

Ondanks alle aandacht is de circulaire transitie nog steeds in een beginfase. Het onlangs geïntroduceerde Impact Kompas is een inkoopontwikkelmodel dat niet alleen handelingsperspectief biedt, maar ook aanzet tot actie.

In de afgelopen jaren is veel informatie beschikbaar gekomen over duurzaam/circulair inkopen. Uit eigen onderzoek blijkt echter dat veel professionals nog altijd vastlopen op dit onderwerp. Vaak is sprake van een gebrek aan tijd, geld en kennis om daadwerkelijk verandering te kunnen bewerkstelligen. Ook hebben zij niet zelden te maken met ongelijke of zelfs strijdige doelstellingen binnen de organisatie, wollige processen en regels. Ook hebben de inkoopprofessionals vaak het gevoel er alleen voor te staan. Hoe goed de voornemens of de theorie ook zijn, als dit niet leidt tot actie, leren en blijven verbeteren, zal er niet veel veranderen.

Aanzet tot actie

Daarom hebben de Hogeschool van Amsterdam en F-Fort het Impact Kompas ontwikkeld. Een inkoopontwikkelmodel dat handelingsperspectief biedt en aanzet tot actie. Het gebruik ervan is gratis en is bedoeld om de inkoopprofessionalisering te versnellen. Het model bouwt voort op de traditie van ontwikkel- en

volwassenheidsmodellen. Professioneel inkopen gaat over het creëren van maximale maatschappelijke waarde voor het geld dat de organisatie besteedt. Een professionele inkoopafdeling is de aanjager van duurzaamheid, circulariteit en innovatie.

Voor praktijk en wetenschap

Het Impact Kompas verschilt van eerdere modellen doordat duurzaamheid en circulariteit integraal zijn meegenomen. Door de helder omschreven volwassenheidsniveaus, concrete tips en benchmark met de sector, wijst het kompas professionals de weg in de veelheid van keuzes die gemaakt kunnen worden. Die duidelijkheid biedt perspectief en zet aan tot actie. In nauwe samenwerking met de praktijk wordt het model verder ontwikkeld, gevolgd, beschreven en vervolgstappen worden onderzocht. Daarmee wordt het model niet alleen waardevol voor de praktijk, maar ook voor de wetenschap.

Zelfassessment

Het Impact Kompas bestaat uit een zelfassessment van 25 vragen, verdeeld over 5 categorieën: strategisch perspectief, organisatie, toekomstbestendigheid, data en processen. In elke categorie worden 5 vragen gesteld waarbij door een inkooplens naar de eigen organisatie en de omgeving wordt gekeken. Het gaat er immers om hoe de potentie van inkopen beter kan worden benut. Dit betekent niet dat alleen inkopers de vragen zouden moeten beantwoorden; het is juist zinvol dat verschillende functionarissen binnen de organisatie dat te laten doen. Daarmee worden snel verschillende werkelijkheden zichtbaar (en de doelen die daarachter schuilgaan). Dit helpt bij het voeren van het gesprek daarover.

DOE MEE!

Wij roepen eenieder op om:

- het Impact Kompas zo veel mogelijk in te vullen met een account, zodat je er niet alleen zelf beter van wordt, maar er ook branchespecifieke data ontstaat;
- best en bad practices uit de eigen organisatie en/of concrete tips te mailen naar info@wij2030.nl;
- via <https://impactkompas.wij2030.nl> je feedback achter te laten, het liefst met concrete verbeter suggesties;
- zich aan te melden voor een interview met een stagiair die feedback ophaalt om te blijven optimaliseren.

Bij elke vraag krijgt de gebruiker 5 antwoordmogelijkheden met een opbouw in volwassenheidsniveaus. Niveau 1 is 'circulair agnostisch/ad hoc' en niveau 5 is 'circulair volwassen/continu verbeterend'. De gebruiker kiest het niveau waarbij de organisatie aan de genoemde aspecten voldoet. Om de maximale waarde voor de eigen organisatie uit dit zelfassessment te halen, is het aan te raden kritisch te blijven op de in te vullen score. Na het invullen van alle vragen, kan de vragenlijst worden afgesloten en krijgt de gebruiker in een spindigram te zien hoe hij scoort op elk van de categorieën. Door een account aan te maken, worden naast de eigen score ook de scores van anderen in de sector en de gehele populatie zichtbaar. Scores in vergelijking met het vorige resultaat zijn handig om je jaarlijkse voortgang te kunnen monitoren.

Concrete tips

Naast de eigen scores en de benchmark, krijg je als de gebruiker concrete tips. Deze worden aan de hand van de ingevulde vragenlijst en typologie van de organisatie (sector, omvang), de meest recente marktontwikkelingen en (aanstaande) wetgeving op maat samengesteld voor de gebruiker. Met tips voor de korte, middellange en lange termijn kan je direct aan de slag.

PLATFORM WIJ2030

Het Impact Kompas is zonder budget en vanuit bevlogenheid voor het vak tot hier gebracht. Hogeschool van Amsterdam en F-Fort zijn ervan overtuigd dat inkoop een enorme bijdrage kan leveren aan de transitie naar een circulaire economie. Omdat ze willen knokken voor de circulaire doelen voor 2030, hebben zij het platform WIJ2030 gelanceerd. Enthousiaste veranderaars die écht impact willen maken via inkoop. Iedereen wordt uitgenodigd om zich hierbij aan te sluiten: wij2030.nl.

Korte termijn: op basis van wat is ingevuld, berekent het Impact Kompas welke twee acties (twee tips) het meest effectief zijn in het scala van verbeterpunten. Dit zijn acties die vanuit de eigen ambitie direct leiden tot meer circulair inkopen.

- Middellange termijn: op basis van de benchmark met anderen in de sector wordt een tip gegeven voor de actie die het meest effectief is om de achterstand ten opzichte van de rest van de sector in te halen. De andere tip voor de middellange termijn bestaat uit een aanbeveling van relevante (inkoop)plannen uit de sector en boegbeelden uit praktijk en wetenschap.
- Lange termijn: de score per categorie wordt vergeleken met marktontwikkelingen en (aanstaande) wetgeving die in meer of mindere mate bepalend zijn voor de toekomstbestendigheid, gegeven de eigen score. Op basis hiervan worden twee tips gegeven voor acties om tijdig de juiste maatregelen te nemen.

Van ambitie naar actie

Het Impact Kompas is ontworpen om de ambitie die er is (of soms nog niet is), om te zetten naar actie. Complexe materie wordt naar de professionals gebracht, zodat die zich capabel voelen om ook echt aan de slag te gaan. Het biedt een taal om met elkaar het gesprek aan te gaan en concrete stappen te maken. Daarnaast zal het op termijn – als voldoende mensen de tool blijven gebruiken – een steeds betere indicator zijn van waar we staan in de circulaire transitie en welk potentieel nog onbenut is bij (het) inkopen.

Toekomst

Inkoop was altijd al een vakgebied waar mensen in multidisciplinaire teams, met deelnemers van binnen en buiten de organisatie, moesten werken. Maar in dat vakgebied dienen zich met de circulaire (en andere) transitie steeds meer strategische vraagstukken aan. Grote kansen om hét verschil te maken, komen samen met grote verplichtingen om dat waar te maken. Elke grote verandering begint met een eerste stap. Daarom nodigen we iedereen uit om het Impact Kompas in te vullen en aan de slag te gaan met collega's, leveranciers en anderen in de sector. Op impactkompas.wij2030.nl kan je meteen beginnen om jouw impact te vergroten. ●

De literatuurlijst en overige bronnen kunnen bij de auteurs worden opgevraagd.